

Стихійні лиха

5 клас

Учитель – Боса Т.Г.

- **Стихійне ліхо** — це надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди району, в якому відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, знищує матеріальні цінності.

До стихійного лиха належать: Виверження вулканів, землетруси, цунамі, обвали, селі, лавини, повені, урагани, тайфуни, смерчі, смог, град, блискавки, лісова пожежа й інші. Злива, снігопад, заморозок, ожеледиця та інші явища, що постійно спостерігаються можуть мати характер стихійного лиха при раптовому різкому настанні або при незвичайно високій інтенсивності. Найнебезпечнішим стихійним лихом вважаються циклони, тайфуни, посуха і перетворення місцевості на пустелю.

- Незалежно від джерела виникнення, стихійні лиха характеризуються значними масштабами й різною тривалістю — від декількох секунд і хвилин до декількох годин , днів і місяців.

За місцем локалізації стихійні лиха поділяють на:

- Літосферні (виверження вулканів, землетруси, зсуви, селі);
- Гідросферні (повені, снігові лавини, шторми);
- Атмосферні (урагани, зливи, ожеледі, блиск авки).

- Стихійні лиха можна передбачати (крім землетрусу), достатньо уважно слухати повідомлення по радіо та телебаченню.
- Під час повідомлень обов'язково повідомляється про дії громадян:
  - підготовка до того що має статися
  - безпечні дії під час стихійного лиха
  - дії по завершенню стихійного лиха

Передбачати стихійні лиха можна, спостерігаючи за поведінкою представників тваринного світу.

Уважно спостерігаючи за рослинним світом, можна також передбачити погодні зміни

Завдання: Підготуйте інформацію про те як за поведінкою тварин можна визначити, що має статися стихійне лихо (з конкретними прикладами)

Для нашої місцевості з
числа стихійних лих
найбільш характерними є
гроза та сильний вітер

Правила безпеки під час грози

у дома

вимкніть усі електроприлади (радіо, телевізор...), не користуйтеся телефоном;

закрийте усі вікна і кватирки; не створюйте протяг;

знаходьтесь в центрі кімнати, подалі від водопровідних та каналізаційних труб та мереж опалення;

у загородніх та дачних будинках тримайтесь подалі від печей та груб.

на вулиці

уникайте дерев, що окремо стоять;

не бігайте, оскільки пітна шкіра і швидкий рух «притягають» блискавку;

присядьте, обхопіть ноги руками;

не торкайтесь металевих предметів, переконайтесь, що всі вони знаходяться не ближче 5 метрів від вас;

на стадіоні відійдіть від прапорів, стовпів, складіть парасольки;

у горах тримайтесь подалі від вершин, не торкайтесь мокрих скель;

тримайтесь подалі від води (удар блискавки у воду може бути смертельним на відстані 100 м);

Правила поведінки під час сильного вітру

Як захиститись під час ураганних вітрів?

- Отримавши повідомлення про ураган, необхідно щільно зачинити двері вікна;
- підготувати запас води, їжі, медикаменти, мати при собі документи;
- загасити вогонь в печах, грубках, вимкнути електроенергію, закрутити газові крани.

Як поводитись під час хуртовини?

- У цей час виходити на вулицю рекомендується тільки у виняткових випадках і не самому;
- сповістіть сусідів, куди ви ідете і коли повернетесь;
- якщо хуртовина застала вас в дорозі, рухаючись в автомобілі, то краще перечекати якийсь час, бажано в населеному пункті. Можна періодично зігріватися, включаючи двигун. Але при цьому слід систематично провітрювати салон, щоб не отруїтися відпрацьованими газами.

Запам'ятайте!

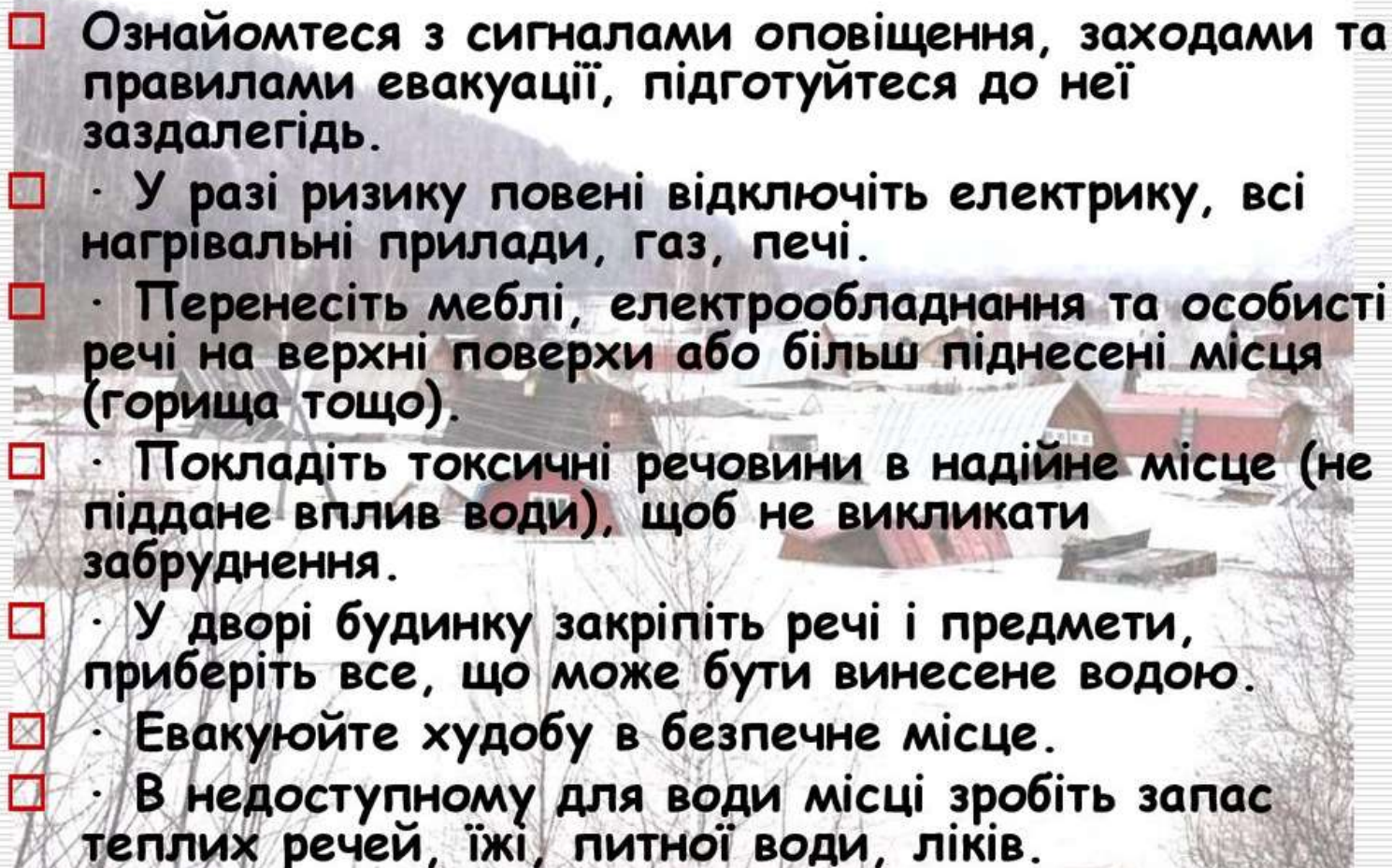
Коли ви йдете у гості чи гратися, батьки **ОБОВ'ЯЗКОВО** повинні знати:

- куди ви конкретно йдете
- час, який вам потрібно на дорогу
- хто буде там куди ви йдете
- ваш маршрут

Коли ви прибули на місце призначення – подзвоніть батькам і скажіть про своє прибуття.

Правила безпечної поведінки під час повені

-
- Ознайомтеся з сигналами оповіщення, заходами та правилами евакуації, підготуйтеся до неї заздалегідь.
  - У разі ризику повені відключіть електрику, всі нагрівальні прилади, газ, печі.
  - Перенесіть меблі, електрообладнання та особисті речі на верхні поверхи або більш піднесені місця (горища тощо).
  - Покладіть токсичні речовини в надійне місце (не піддане вплив води), щоб не викликати забруднення.
  - У дворі будинку закріпіть речі і предмети, приберіть все, що може бути винесене водою.
  - Евакуюйте худобу в безпечне місце.
  - В недоступному для води місці зробіть запас теплих речей, їжі, питної води, ліків.

- **Завдання: Запропонуйте з чого і як можна виготовити засоби які допоможуть врятуватися під час повені**